

FARSUND KOMMUNE
Postboks 100
4552 FARSUND

Vår dato: 28.08.2024

Vår ref.: 202217641-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 22/01488-32

Saksbehandler: Marilyn Marskar/

22959778/mmar@nve.no

NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - PlanID 16201 - Detaljregulering Lista fiskeoppdrett - Lista Laks AS - gnr. 94 bnr. 70 og 93/39 - FARSUND KOMMUNE

Vi viser til brev datert 01.07.2024 med offentlig ettersyn av PlanID 16201 detaljregulering Lista fiskeoppdrett, Lista Laks – 94/70 og 93/39.

Formålet med planen er å legge til rette for et sirkulært anlegg for bærekraftig fiskeoppdrett kombinert med proteinfabrikk og produksjon av hydrogen, med tilhørende anlegg. Det legges opp til en årsproduksjon på ca. 6.000 tonn laks, kombinert med produksjon av 2000 tonn proteiner og 700 tonn hydrogen. Orebekken vil åpnes og revegeteres med flersjiktet, erosjonssikrende kantvegetasjon og mineralsk bunnsubstrat for fisk, amfibier og insekter og andre virvelløse akvatiske dyr.

Planen legger til rette for hydrogenanlegg i område BAA2. Det kommer ikke frem hva som er vannkilden til anlegget. Uttak av vann kan være konsesjonspliktig etter vannressursloven. Dersom det skal tas ut vann fra grunnvann eller vassdrag til hydrogenanlegget, må tiltakshaver ta kontakt med NVE for en vurdering etter vannressursloven.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete uttalelse

Overvann

Det er utarbeidet en VA-rammeplan, men ingen konkret plan for håndtering av overvann. I planbeskrivelsen kapittel 2.4 står det at

Det skal utarbeides en plan for overvannshåndtering. Planen skal vise hvor overvann ledes fra tette flater til areal for infiltrasjon, og eventuelle avrenningslinjer/flomveier på tomt. Nivå for grunnvannstand må kartlegges, og infiltrasjonstest må gjennomføres

Vi har **faglig råd** om at plan for overvannshåndtering utarbeides før planen vedtas. Dette fordi overvann må håndteres for hele planområdet og ikke for hvert enkelt byggetiltak. Plan for overvannshåndtering må minimum være utarbeidet før det gis rammetillatelse i planområdet slik at kommunen ser at det er plass til nødvendige overvannstiltak. I en rammetillatelse skal ytre ramme for tiltak være avklart, deriblant e) sikkerhet mot fare og g) sikkerhet for godkjent veg- vann-, overvanns- og avløpsløsning.

Flom

Ros-analysen viser til en rapport som er vedlagt områdeplanen. Det står at de deler som er regulert til bebyggelse nærmest Orebekken er utsatt for flom. Omkringliggende område består av mange små bekker, myrer og vann som gjør at deler av områdene kan være «vannmettet».

Flomrapporten er ikke lagt ved til offentlig ettersyn. Det er tatt inn faresone flom (H320) med tilhørende bestemmelse om at:

Det tillates bare konstruksjoner som tåler flom, under beregnet flomnivå ved 200 års gjentakelsesintervall og med 40% klimapåslag.

Innenfor regulert område langs bekk, skal det etableres vegetasjon som tåler flom og hindrer utvasking av masser

Vi har **faglig råd** om at dere tas inn henvisning til flomrapporten i bestemmelser og at grunnlaget for faresonen kommer frem.

Grunnforhold/kvikkleire

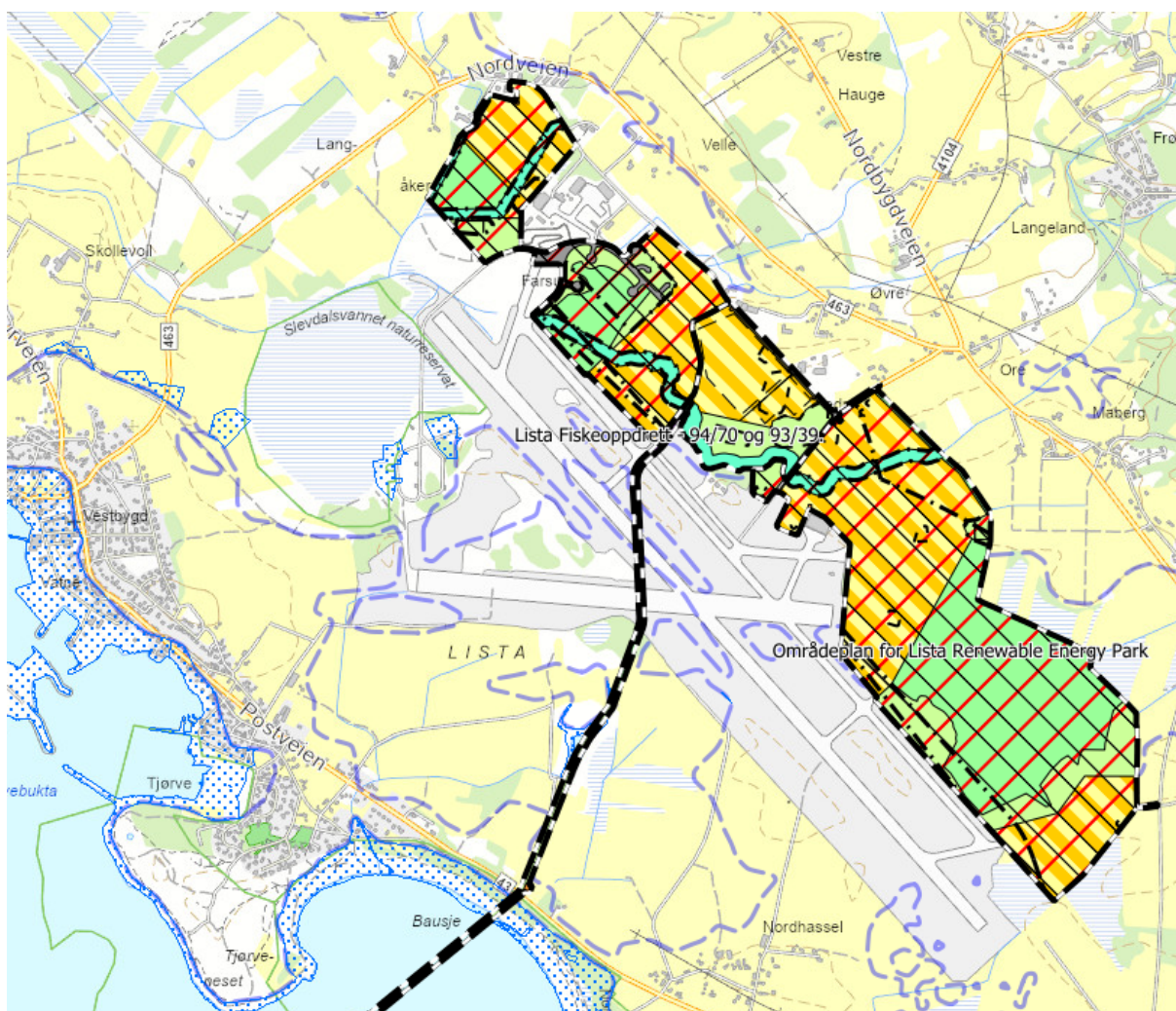
NVE har utarbeidet aktsomhetskart for kvikkleire i etterkant av at det ble varslet planoppstart. Aktsomhetskartet er tilgjengelig på vår nettside [Aktsomhetskart for kvikkleireskred - NVE](#).

Selve planområdet der det er planlagt næring er flatt og ifølge NGUs løsmassekart, består grunnforholdene i hovedsak av morene, torv/myr og fyllmasser. ROS-analysen viser til tidligere utredning av områdeplanen og konkluderer med at området ikke er utsatt i henhold til områdestabilitet. Vi har ikke sjekket om områdeplanen avklarer grunnforhold for selve traseen for prosessledning.

Aktsomhetskartet viser at området ved sjø, sør for Postveien, der det er planlagt prosessledning, kan være utsatt for kvikkleireskred. Det bør gjøres vurdering av terrengforhold i sjø før en kan utelukke skredfare. Vi har **faglig råd** om ROS-analysen oppdateres med en vurdering av terreng og sjøbunn.

Skred i sjø og strandsona kan utløses i alle typer løsmasser og det kan være svært vanskelig å forutse konsekvensene av en lokal overbelastning i sjø eller innsjø. For mer informasjon vises til [Spørsmål og svar om kvikkleireveilederen](#) og NVEs veileder [1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred](#). kap. 2.8.

I ROS-analysen viser det til «Gjennomføre eventuelle anbefalte og nødvendige tiltak som beskrevet i geoteknisk rapport». Det er ikke lagt ved geoteknisk rapport i høringen.

Vi har **faglig råd** om at Miljøtekniske grunnundersøkelser må være dokumentert før det gis rammetillatelse og ikke igangsettingstillatelse, jf. rekkefølgebestemmelser 6.2.

Forholdet til vannressursloven Vannuttak

Vi opplever at det er vanskelig å få oversikt over vannforsyningen i planområdet til de ulike næringene som planen legger til rette for.

VA-rammeplan omtaler brannvann og at oppdrettsanlegget skal forsynes med sjøvann fra en ny inntaksledning. Denne skal legges på sjøbunnen, og bores inn under vernesonen for å unngå terrenginngrep på overflaten. Videre skal ledningen legges i en trasé fra Hasselveien og helt opp til anlegget.

Det står ikke noe i plandokumentene om tilgang på ferskvann til oppdrettsanlegget. Etter melding fra Lista Laks AS vurderte NVE vannuttaket fra Bausjekulverten/Orebekken i vedtak datert 21.11.2023, se vedlegg. NVE vurderte i vedtaket at uttaket av vann fra Bausjekulverten til akvakultur trenger ikke konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18. Det er satt følgende forutsetninger for vedtaket:

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, må tiltakshaver planlegge og utføre tiltaket slik at det er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.
- Det skal slippes minstevannføring minst tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til 18 l/s forbi inntaket. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det skal etableres et arrangement for minstevannføring.

Tiltakshaver er ansvarlig for at forutsetningene følges opp. NVE gir **faglig råd** om at kommunen viser til NVEs konsesjonspliktavurdering med forutsetninger i planbeskrivelsen.

Vi har kommentert i vedtaket 21.11.2023 at tiltakshaver trolig har overvurdert vanntilgangen i området og at det bør tas med i vurderingen av om det er tilstrekkelig tilgang på vann til fisken som skal produseres. I ROS-analysen er nettopp tilgang til vann for strøm identifisert som kritisk for planlagte tiltak i planområdet.

Planen legger til rette for hydrogenanlegg i område BAA2. Det kommer ikke tydelig frem hva som skal være vannkilden til anlegget. Hvis det skal benyttes ferskvann i anlegget fra enten vassdrag eller grunnvann utover det som allerede er avklart med NVE, eller det viser seg at allmenne interesser i vassdrag kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt jf. vannressursloven § 8. Planlagte vannuttak må i så tilfelle meldes til NVE for vurdering. Ved utførte tiltak som er konsesjonspliktige etter vannressursloven vil NVE med hjemmel i vannressursloven § 59 vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63.

Omlegging av bekk

I bestemmelse 2.4 Tekniske planer overvannshåndtering, står det at

Det skal utarbeides en naturrestaureringsplan for Orebekken, felt BG. Bekken skal legges om i et nytt løp med en naturlig og erosjonssikker utførelse, med etablering av flersjiktig skog langs vannløpet. Planene skal godkjennes av miljøvernmyndighet

Vi har **faglig råd** om at det presiseres hvilket regelverk omlegging av bekk skal behandles etter og hvilken myndighet.

Det er tatt inn rekkefølgebestemmelse i 6.3 før bebyggelse tas i bruk (felt BAA1 og BBA2) om at:

Bekk med kantsoner og flersjiktig vegetasjon – blå/grønnstruktur, BG – være opparbeidet

Naturrestaureringsplanen er ikke lagt ved til offentlig ettersyn. Vi etterlyser en rekkefølgebestemmelse i kapittel 6.1 som sikrer at naturrestaureringsplanen jf. bestemmelse 2.4 blir utarbeidet og godkjent før det gjennomføres byggetiltak i området. Vi har **faglig råd** om at planen senest må legges ved søknad om rammetillatelse for tiltak i felt BAA1 og BBA2. Planen bør være godkjent før det gis rammetillatelser i området. Vi viser også til NVEs vurdering av biologisk mangfold for Orebekken i konsesjonspliktavurdering datert 23.11.2023, se vedlegg.

Energibruk

I Planbestemmelser 2.10 Energibehov står det at

Energibehov og beskrivelser av løsninger for drift av anleggene må dokumenteres ved forprosjektering av tiltaket.

Ifølge planbeskrivelsen ga Glitre Nett (GN) merknad ved varsel om oppstart om at de etter energiloven har områdekonsesjon i Farsund kommune. De har etablert høyspentanlegg og lavspenning i området. Tiltaket skal ikke være i konflikt med ledningsnett. Det skal sikres tilstrekkelig strømtilførsel til nye anlegg ved etablering av minst én ny nettstasjon/trafo innenfor området. Vi legger til grunn at plassering og tilgang på kraft er avklart med netteier.

Det kommer ikke fram av planen om det planlegges gjenbruk av varme fra hydrogenanlegget. Vi har **faglig råd** om at det gjøres en vurdering av eventuell overskuddsvarme i planområdet. I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027 stilles klare forventninger til at kommuner tar hensyn til energi og energieffektivitet i planarbeidet. Effektivisering kan bidra både til bedre kraftbalanse, effektbalanse, til å avlaste nettet og til å bremse behovet for nettutbygging.

Ytterligere informasjon

Dere finner mye informasjon på våre nettsider om arealplanlegging, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>. Vår uttalelse i saken er nødvendigvis ikke uttømmende. For å få en fullstendig oversikt viser vi til [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplanen. Dersom dere har spørsmål,

eller det er noe i uttalelsen her som er uklart, kan dere ta kontakt pr. telefon eller e-post.

Kommunens ansvar

Kommunen har ansvar for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd, uttalelse, eller innsigelse til saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Marilyn Marskar
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

FARSUND KOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I AGDER